BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

VERZONDEN 12 SEP. 2025

DSO-nummer	:	20250224 01554
Zaaknummer	:	OMG-051062/DMS499825
Betreft	:	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit
Locatie	:	Gehele werkgebied van de faunabeheereenheid Noord-Holland
Vergunninghouder	:	Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland

Inhoudsopgave

A. Onderwerp aanvraag
B. Besluit
C. Voorschriften
D. Onderbouwing van het besluit
E. Wettelijk kader
F. Overige wet- en regelgeving
G. Procedure
H. Kennisgeving

A. Onderwerp aanvraag

Wij hebben een procedure gestart voor het initiatief populatiebeheer van de grauwe gans, de grote Canadese gans, de kleinste Canadese gans, de Indische gans en verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen in het gehele werkgebied van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland (hierna: FBE). Dit naar aanleiding van een aanvraag voor een omgevingsvergunning. Het betreft een flora- en fauna-activiteit.

U bent voornemens om populatiebeheer van de grauwe gans, de grote Canadese gans, de kleinste Canadese gans, de Indische gans en verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen in de provincie Noord-Holland uit te voeren. Dit zal worden uitgevoerd ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, ter bescherming van de flora en fauna en in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer. Het beperken van de populaties van deze ganzensoorten zal plaatsvinden door koppelafschot, algemeen afschot, ruivangsten en nestbehandelingen. De onderbouwing voor het beheer en de daarvoor gebruikte methoden staat beschreven in het Faunabeheerplan Ganzen 2025-2031 (hierna: FBP), dat op 29 januari 2025 is vastgesteld door uw bestuur en op 11 maart 2025 door het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland is goedgekeurd[1].

Trekganzen en standganzen

Bij het ganzenbeheer wordt onderscheid gemaakt tussen standganzen en trekganzen. In hoofdstuk C1 van het FBP zijn de volgende definities voor standganzen en trekganzen opgenomen:

Standganzen:	Dit zijn ganzen die in Nederland broeden en hun volledige jaarcyclus vrijwel volledig in Nederland of nabijgelegen gebieden doorbrengen. Ze worden ook wel zomerganzen genoemd. Voorbeelden zijn de grauwe gans en de grote Canadese gans.
Trekganzen:	Dit zijn vogels die broeden in Noord- en Noordoost-Europa en in het winterhalfjaar tijdelijk in Nederland verblijven. Ze worden ook wel winterganzen of wintergasten genoemd. Trekganzen zijn van groot internationaal belang, en daarom worden ze tijdens hun verblijf in Nederland beschermd door maatregelen zoals winterrust, waarbij rustgebieden worden aangewezen en beheeractiviteiten op die locaties beperkt zijn.

[1] Besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 11 maart 2025 tot goedkeuring van het Faunabeheerplan Ganzen 2025-2031 van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland.

De zomerpopulatie bevat alleen standganzen en de winterpopulatie zowel standganzen als trekganzen. Uw aanvraag voor populatiebeheer van ganzen ziet alleen op de populaties standganzen. U heeft met het beoogde beheer niet het doel om de populaties trekganzen te beperken.

Niet beschermde soorten
U wilt ook populatiebeheer uitvoeren op de kleinste Canadese gans, de Indische gans en verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen. Deze soorten vallen onder niet-inheemse ganzensoorten, waardoor ze niet onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn vallen. In deze vergunning wijzen wij middelen aan, zodat het populatiebeheer ook op deze soorten plaats kan vinden.

B. Besluit

Op grond van artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit en artikel 4.3, eerste lid, aanhef en onder k, voor zover het activiteiten betreffen om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden, en l van de Omgevingswet (hierna: de Ow), besluiten wij aan de FBE een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als genoemd in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow en artikel 11.40, eerste lid, aanhef en onder a, en tweede lid, aanhef en onder c, d en e, van het Besluit activiteiten Leefomgeving (hierna: het Bal) te verlenen ten behoeve van populatiebeheer van de grauwe gans, de grote Canadese gans, de kleinste Canadese gans, de Indische gans en verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen in het gehele werkgebied van de FBE.

Het gaat hierbij om een omgevingsvergunning voor de volgende schadelijke handelingen en soorten:

- artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal, voor het opzettelijk doden en opzettelijk vangen van exemplaren van de grauwe gans (*Anser anser*) en de grote Canadese gans (*Branta canadensis*);
- artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal voor het opzettelijk vernielen en opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren en het opzettelijk wegnemen van nesten van de grauwe gans (*Anser anser*) en de grote Canadese gans (*Branta canadensis*).
- artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bal voor het rapen en onder zich hebben van eieren van de grauwe gans (*Anser anser*) en de grote Canadese gans (*Branta canadensis*);
- artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder d, van het Bal voor het opzettelijk storen van de grauwe gans (*Anser anser*) en de grote Canadese gans (*Branta canadensis*);
- artikel 11.79, eerste lid, in samenhang gelezen met artikel 11.75, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal voor het gebruik van een geweer (luchtdrukgeweer) en munitie (bijbehorende munitie voor schadebestrijding) dat niet voldoet aan de eisen in dat artikel van het Bal;
- artikel 11.83, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal voor het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang;
- artikel 11.83, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bal voor het gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi.

Voor de uitvoering (inclusief de uitvoering op de kleinste Canadese gans, de Indische gans en verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen) worden de volgende middelen, methoden en installaties aangewezen:

- het geweer (artikel 8.74p, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: het Bkl);
- honden, met uitzondering van lange honden (artikel 8.74p, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl);
- aantoonbaar gefokte haviken (*Accipiter gentilis*), slechtvalken (*Falco peregrinus*) en woestijnbuizerds (*Parabuteao unicinctus)* (artikel 8.74p, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bkl);
- slag-, snij of steekwapens (artikel 8.74p, eerste lid, aanhef en onder i, van het Bkl);
- het vangen of doden met gebruikmaking van lokvogels (artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder c van het Bkl);
- het vangen of doden met gebruikmaking van een middel waarmee (elektronisch versterkte) lokgeluiden kunnen worden gemaakt (artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder d, van het Bkl);

- het doden met gebruikmaking van het geweer voorzien van een geluiddemper (artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder e, sub 2°, van het Bkl);
- het doden met gebruikmaking van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang (artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder e, sub 4° aanhef en onder i, van het Bkl);
- het doden met gebruikmaking van het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi (artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder e, sub 4°, aanhef en onder iii, van het Bkl);
- het vangen of doden met gebruikmaking van lokvoer (artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder g van het Bkl).

Voor door de FBE direct aangestuurde uitvoerders besluiten wij aanvullend, middels vergunningvoorschriften, toe te staan:

- het doden met gebruikmaking van middelen die krachtens de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden zijn toegelaten, met inbegrip van het gebruik maken van alle middelen of installaties die noodzakelijk zijn om dat middel toe te passen (artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder a van het Bkl);
- het vangen door middel van bijeendrijven, waaronder in ieder geval wordt begrepen het gebruik van de vangkraal in combinatie met een middel als bedoeld artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bkl (artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl);
- ter uitvoering van deze omgevingsvergunning het zonder grondgebruikersverklaring betreden van gronden (artikel 10.29, eerste en tweede lid, van de Ow).

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op de betreffende activiteiten zijn er geen redenen om deze beschikking te weigeren.

Geldigheid besluit
Deze beschikking is geldig vanaf de dag na verzending van dit besluit tot en met 11 maart 2031. De einddatum van het FBP is 11 maart 2031, daarom eindigt ook dit besluit op dezelfde datum.

C. Voorschriften

Op grond van artikel 5.34, eerste lid, in samenhang gelezen met 5.18, eerste lid, van de Ow en artikel 8.74o, eerste lid van het Bkl, alsmede artikel 11.31, eerste en tweede lid, van het Bal verbinden wij de navolgende voorschriften en beperkingen aan dit besluit:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit geldt uitsluitend voor de onder B genoemde schadelijke handelingen en soorten.
2. De FBE blijft als houder van de vergunning verantwoordelijk voor het naleven van de bepalingen en voorschriften die aan deze vergunning zijn verbonden.
3. De FBE kan personen door middel van een machtiging gebruik laten maken van deze vergunning. De gemachtigde dient daarvoor - tezamen met de machtiging - een kopie van deze vergunning van de Faunabeheereenheid te ontvangen. In de machtiging dient duidelijk aangegeven te worden voor welke handelingen de machtiging geldig is.
4. De gemachtigde kan de handelingen benoemd in de machtiging uitsluitend in de volgende perioden toepassen:
    a. Nestbehandeling: gehele jaar;
    b. Koppelafschot: 1 februari tot en met 31 mei;
    c. Ruivangsten: 1 mei tot en met 31 juli;
    d. Algemeen afschot: 1 maart tot en met 30 september.
5. Op de naleving van het in of krachtens de wet en deze vergunning gestelde wordt toezicht gehouden door de door de provincie Noord-Holland aangewezen ambtenaren en andere daartoe bevoegde personen.
   De uitvoerder van de vergunning dient in het bezit te zijn van:
    a. (een kopie van) een machtiging voor het gebruik van deze vergunning;
    b. (een kopie van) deze vergunning;
    c. relevante grondgebruikersverklaring(en);
    d. de originele omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit (voorheen: jachtakte).

   Deze documenten dienen op eerste aanvrage aan genoemde toezichthouders getoond te kunnen worden. Met uitzondering van de omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit mogen genoemde documenten langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
6. Gedode dieren dienen ter voorkoming van de verspreiding van ziekten zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk bij het verlaten van het jachtveld te worden opgeruimd. Uitzonderingen hiervoor kunnen gelden in Natura 2000-gebied. Dit dient aangegeven te zijn in de specifieke Natura 2000-vergunningen voor deze gebieden.

7. Ringen die bij gedode vogels worden aangetroffen moeten gezonden worden aan het Vogeltrekstation, Postbus 50, 6700 AB Wageningen. Hierbij dient het terugmeldformulier (https://vogeltrekstation.nl/pages/ring-gevonden) ingevuld meegestuurd te worden.

Specifieke voorschriften
Ganzenfoerageergebieden

8. Deze vergunning kan worden gebruikt in het door Gedeputeerde Staten aangewezen ganzenfoerageergebied Polder Zeevang. Voorschriften en beperkingen uit het Natura 2000 beheerplan Polder Zeevang 2021-2027 en relevante vergunningen voor Natura 2000-activiteiten in Polder Zeevang zijn onverminderd van toepassing. Mocht er sprake zijn van tegenstrijdige voorschriften, dan dienen de voorschriften uit de Natura 2000-vergunning gevolgd te worden.
9. In alle andere door de Gedeputeerde Staten aangewezen ganzenfoerageergebieden[2] wordt deze vergunning **niet** gebruikt in de volgende perioden:
    a. Van 1 november tot en met 31 maart; en
    b. Wanneer de volgende soorten in het ganzenfoerageergebied aanwezig zijn mag deze vergunning aanvullend niet gebruikt worden in de volgende perioden:
        i. de brandgans(*Branta leucopsis*): van 1 april tot en met 30 april;
        ii. de rotgans (*Branta bernicla*): van 1 april tot en met 31 mei.

Koppelafschot en algemeen afschot

10. Het (luchtdruk)geweer mag alleen gebruikt worden vanaf een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang.
11. Bij het gebruik van het luchtdrukgeweer dient gebruik gemaakt te worden van een geweer met een mondingsenergie van minimaal 90 Joule met munitie bedoeld voor beheer en schadebestrijding.
12. Om gebruik te maken van slag-, snij- of steekwapens om gewond geraakte, in nood verkerende ganzen te doden, dient de uitvoerder een training voor deze middelen, verzorgd door FBE, gevolgd te hebben, waarmee kan worden aangetoond dat hij beschikt over de nodige kennis en vaardigheden bezit om dit op een zo humaan en doeltreffende wijze te verrichten. De training wordt na afronding in FaunaSpot, onder de naam van de uitvoerder, geregistreerd.
13. De uitvoerder mag het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi gebruiken, mits deze beschikt over (een kopie van) een toestemming met geldigheidstermijn (met einddatum), dagtekening en ondertekening van de kooiker.
14. Bij het uitvoeren met het (luchtdruk)geweer is het gebruik van een geluiddemper toegestaan.
15. Bij het gebruik van lokvogels zijn alleen niet-levende lokvogels toegestaan.

Aanvullende voorschriften voor door de FBE direct aangestuurde uitvoerders

16. Het gas dat gebruikt wordt om de ganzen te doden bij de ruivangsten dient goedgekeurd te zijn door het CTGB met de volgende voorwaarden:
    a. CO_2 als werkzame stof; en
    b. bedoeld te zijn voor het doden van (groepen) ganzen.

    Bij het uitvoeren van ruivangsten dient het Richtsnoer Ganzendoden[3] gebruikt te worden. Daarnaast dient de etikettering van het middel gevolgd te worden. In beide documenten staan eisen beschreven voor onder andere de apparatuur (zoals opbouw van concentraties en meetapparatuur) en het gebruik daarvan (zoals aantallen dieren, tijdsduur en expertise).
17. Minimaal één week voorafgaand aan de eerste ruivangst dient de vergunninghouder of gemachtigde een globale planning van de beoogde ruivangstlocaties, data en tijdstippen via postbus@odnhn.nl, onder vermelding van het zaaknummer OMG-051062/DMS499825 door te geven aan de afdeling Toezicht en Handhaving van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
18. Indien locaties, data en/of tijdstippen van de planning als bedoeld in voorschrift 18 wijzigen dient de vergunninghouder of de gemachtigde:
    a. dit door te geven aan de toezichthouders van de afdeling Toezicht en Handhaving van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, via de door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord verstrekte contactgegevens;
    b. dit uiterlijk vóór 17:00 's middags, op de dag voorafgaand aan de betreffende ruivangst, door te geven.

[2] https://geoapps.noord-holland.nl/GeoWeb/Viewer/?app=57caf87442ad4cc3acb5249fff7b59cd
[3] Raad voor Dierenaangelegenheden (2012). Richtsnoer Ganzendoden

Monitoring en rapportage

19. Door de provincie Noord-Holland wordt de maatschappelijk aanvaardbare schade (hierna: MAS) voor de grauwe gans bepaald; de landbouwschade veroorzaakt door de grauwe gans die de provincie bereid is te accepteren. Indien in het voorgaande jaar de MAS voor de grauwe gans bereikt is, dient het populatiebeheer in het komende jaar op de betreffende soort gestaakt te worden. Het MAS voor de grauwe gans is door de provincie Noord-Holland bepaald op € 720.000,-[4] getaxeerde schade buiten de ganzenfoerageergebieden.
20. Jaarlijks dient de uitkomst van de juli-telling gebruikt te worden om, voor zowel de grauwe gans als de grote Canadese gans, de in B6.5 (onderdeel Rekensystematiek) beschreven berekeningswijze uit te voeren. De uitkomst van de juli-telling en de uitkomst van de berekening dienen jaarlijks vóór het volgende beheerseizoen (1 februari) via postbus@odnhn.nl, onder vermelding van zaaknummer OMG-051062/DMS499825 te worden doorgegeven aan de afdeling Toezicht en Handhaving van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
21. Indien voor een ganzensoort uit de berekening, als bedoeld in voorschrift 21, volgt dat bij continuering van hetzelfde beheer de stand in Noord-Holland in de volgende beheerperiode onder de gunstige referentiepopulatie (hierna: GRP) voor de provincie dreigt te raken, dan dient het beheer onder deze vergunning in de eerstvolgende beheerperiode (van 1 februari tot en met 30 september) voor de betreffende soort beperkt of niet uitgevoerd te worden, waarbij de GRP voor de ganzensoorten is:
    a. grauwe gans: 16.650 individuen;
    b. grote Canadese gans: 2.100 individuen.
22. De FBE rapporteert jaarlijks aan Gedeputeerde Staten over de op basis van deze vergunning in haar jaarverslag[5]. Het jaarverslag wordt op de website van de FBE beschikbaar gesteld. In het jaarverslag dienen in ieder geval per ganzensoort de volgende gegevens opgenomen te worden:
    a. het aantal ganzen dat per maatregel (afschot, ruivangsten en nestbehandeling) gedood zijn;
    b. het aantal ganzen dat gedood zijn en nesten die behandeld zijn per WBE.
23. Jaarlijks dient voor de start van het volgende beheerseizoen (1 februari) een overleg plaats te vinden tussen de FBE en de OD NHN met betrekking tot de uitvoer in het lopende jaar en de voorgenomen uitvoer in het daaropvolgende jaar.

Wij wijzen u erop dat als u het beheer niet conform de aanvraag en de omgevingsvergunning uitvoert, u mogelijk in overtreding bent van de wet. Wanneer u in overtreding bent kunnen wij door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de activiteiten ten behoeve van populatiebeheer geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de wet (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

D. Onderbouwing van het besluit

Het besluit en de verbonden voorschriften baseren wij op onderstaande, inhoudelijke onderbouwing. Bij deze onderbouwing zijn de algemene en specifieke beoordelingsregels van het Bkl (§ 8.6.2) toegepast.

Bijgevoegde stukken

Bij beoordeling van de aanvraag zijn de volgende ingediende documenten gebruikt:

- Aanvraagformulier Omgevingsloket 20250224 01554 (ingediend op 24 februari 2025);
- "aanvraag vergunningen ganzenbeheer gericht op reductie van de schade" d.d. 24 februari 2025;
- "aanvraag vergunning populatiereductie" d.d. 24 februari 2025;
- FBE Noord-Holland (2025). Faunabeheerplan Ganzen 2025-2031. Deel A: Maatregelenpakket. Faunabeheereenheid Noord-Holland, Haarlem;
- Ganzenplan (2025). Deel B: Gegevensbasis. Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zeeland, Zuid-Holland;
- Ganzenplan (2025). Deel C: Bijlagen bij gegevensbasis. Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zeeland, Zuid-Holland;
- Ganzenplan (2025). Deel D: Participatie. Flevoland, Noord-Holland, Zeeland;

[4] Brief aan Provinciale Staten van Noord-Holland "Goedkeuring Faunabeheerplan Ganzen 2025-2031, nieuwe inzichten ganzenbeheer, afdoening moties 144-2023 en 165-2024" met kenmerk 2369801/2379397 van 13 maart 2025.

[5] Het jaarlijks verslag als bedoeld in artikel 11.6 van de OVNH2022

- "Gegevens Ganzenfoerageergebied Polder Zeevang", ontvangen op 25 augustus 2025
- Aanvullende informatie van 4 maart, 8 april, 21 augustus en 25 augustus 2025.

Wij kunnen de aangevraagde omgevingsvergunning alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden: er bestaat geen andere bevredigende oplossing, er is een geldig wettelijk belang en de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort. Hierna treft u de toetsing aan deze voorwaarden aan en de daaruit volgende conclusies.

Andere bevredigende oplossingen
Preventieve middelen
Er zijn veel middelen die ingezet kunnen worden om ganzen van percelen te verjagen of om te voorkomen dat ze er landen. Zoals beschreven in hoofdstuk B9 van het FBP kunnen deze middelen visueel, akoestisch of fysiek (afscherming) zijn conform Preventiekit voor ganzen van BIJ12[6]. Visuele middelen zijn onder andere vogelverschrikkers, lasers en drones. Voorheen werden ook vlaggen en linten gebruikt als visuele preventieve middelen, maar deze zijn in de laatste Faunaschade Preventiekit[7] niet meer opgenomen, omdat snel gewenning voor deze middelen optrad. Voorbeelden van akoestische middelen zijn vogelafweerpistolen, knalapparaten, schriklinten en het afspelen van alarmerende geluiden, wanneer aankomende ganzen herkend worden. Bij fysieke middelen wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van netten of rasters. De Faunaschade PreventieKit voor ganzen van BIJ12 biedt de meest actuele informatie over de verschillende typen preventieve middelen en de effectiviteit van de middelen. Om in aanmerking te komen voor een schadetegemoetkoming voor kwetsbare gewassen moeten voldoende, in de PreventieKit[8] genoemde, preventieve middelen ingezet worden. Voor kapitaalintensieve gewassen[9] dient een deugdelijk raster ingezet te worden en voor overige gewassen is verjaging door menselijke aanwezigheid voldoende.

Voor de effectiviteit van verjaging is het van belang dat er een andere locatie beschikbaar is waar de ganzen wel kunnen en mogen foerageren. Het gebruik van preventieve middelen heeft namelijk geen invloed op de totale vraatdruk, het totale aantal ganzen neemt namelijk niet af en ze zullen alsnog ergens moeten eten. Het verjagen betekent dan dat de ganzen vaak alsnog op een ander veld gaan foerageren, waardoor de totale schade zal toenemen. De ganzen moeten de verloren energie door het opvliegen namelijk weer compenseren. Met een kleinere populatie ganzen zal de effectiviteit van deze middelen hoger zijn, omdat er dan minder alternatieve gebieden, zoals ganzenfoerageergebieden, nodig zijn om voldoende voedsel te bieden. Het enkel verjagen van de populatie ganzen is daarom op dit moment geen andere bevredigende oplossing. Het gebruik van preventieve middelen is daarom op dit moment geen andere bevredigende oplossing.

Daarnaast geeft u in hoofdstuk B9 van het FBP aan dat ganzen snel leren, waardoor de effectiviteit van de preventieve middelen snel kan afnemen. Nieuwe middelen worden eerst door ganzen gezien als een risico, maar ganzen leren dat bepaalde verjaagmethoden geen daadwerkelijk gevaar met zich meebrengen. Hoe voorspelbaar een middel is heeft daarbij invloed op hoe snel ganzen eraan wennen. Bij meer voorspelbare middelen, zoals vogelverschrikkers, vlaggen en gaskanonnen, treedt gewenning snel op. Bij minder voorspelbare middelen, zoals de Bird Alert en verjaging door mensen (zonder afschot) treedt gewenning minder snel op.

Verjaging ondersteunend afschot
Zoals beschreven in hoofdstuk B.9 van het FBP heeft verjaging met ondersteunend afschot enkel als doel het verjagen van (grote groepen) ganzen. Het doden van enkele ganzen bij een verjaagactie zorgt dat ganzen het verjagen associëren met mortaliteit, waardoor het werende effect groter is dan enkel akoestische en visuele preventie middelen, en ganzen het perceel eerder zullen vermijden na meerdere verjaagacties met ondersteunend afschot. Het is daarbij wel van belang dat de ganzen een andere plek hebben om te kunnen foerageren. Het verjagen van ganzen is alleen lokaal effectief om de schade op die specifieke locatie te verlagen. De verjaagde ganzen zullen na verjaging een plek verderop zoeken om verder te foerageren. In de meeste gevallen betekent dit dus dat de schade alleen wordt verplaatst, waardoor verjaging weinig effect heeft op de totale schade in de provincie. Als de ganzen ook steeds van hun volgende foerageerplek worden verjaagd, zullen ze uiteindelijk meer energie verbruiken door het steeds moeten wegvliegen.

[6] https://www.bij12.nl/onderwerp/faunaschade/schade-voorkomen/ganzen/
[7] https://www.bij12.nl/onderwerp/faunaschade/schade-voorkomen/ganzen/
[8] Als bedoeld in de Beleidsregel tegemoetkoming schade Noord-Holland
[9] Als bedoeld in de Beleidsregel tegemoetkoming schade Noord-Holland

Dit zorgt ervoor dat ganzen meer gaan eten en door de toegenomen drang om te eten moeilijker te verjagen worden, wat juist tot hogere totale schade leidt.

Om in aanmerking te komen voor een schade tegemoetkoming van de provincie Noord-Holland dient minimaal twee keer per week een verjaagactie met ondersteunend afschot plaats te vinden (artikel 4, derde lid, aanhef en onder c, van de Beleidsregel tegemoetkoming schade Noord-Holland). Op veel landbouwpercelen wordt voldaan aan deze voorwaarde, echter is de inzet vaak beperkt tot deze twee keer per week. Verjagingsacties worden over het algemeen door vrijwillige jagers uitgevoerd, die niet fulltime met beheer en schadebestrijding bezig zijn. Een hoge(re) inspanning voor verjaging is daarom lastig te behalen. Zoals beschreven in B.9 van het FBP laten verschillende modelstudies zien dat verjaging met ondersteunend afschot pas echt een effect heeft wanneer dit vijf keer per dag, zeven dagen per week wordt uitgevoerd. Deze inzet is dusdanig arbeidsintensief dat dit vrijwel nooit gehaald wordt. Deze modelstudies laten ook zien dat de effectiviteit van verjaging (met ondersteunend afschot) lager wordt wanneer populaties groter worden en er onvoldoende rustgebieden in de omgeving zijn. Beide zorgen ervoor dat ganzen vaker verjaagd worden, waardoor het energieverbruik, en daarmee de consumptie, toeneemt en de totale schade hoger wordt.

Verjaging met ondersteunend afschot is om voornoemde redenen op zichzelf geen andere bevredigende oplossing. Zonder voldoende ganzenfoerageer- en rustgebieden ten opzichte van de ganzenpopulatie, wordt de schade alleen verplaatst en neemt de consumptie door ganzen toe, met als gevolg een hogere totale schade. De aangewezen ganzenfoerageer- en rustgebieden zijn specifiek ingericht voor de trekvogelpopulatie en heeft in de zomer geen rust. In de winter is verjaging met ondersteunend afschot echter wel een oplossing voor kwetsbare gewassen, waarbij de schade per oppervlakte veel hoger is dan op grasland. Het gaat dan bijvoorbeeld om bedrijfsmatige teelt in open grond van groentegewassen (vollegrondsgroenteteelt), akkerbouw en tuinbouw. Weide-, hooi- en graszaadpercelen waarvan het grasgewas minimaal zes maanden oud is vallen hier niet onder. Populatiebeheer is in de periode van oktober tot en met februari niet mogelijk. Er zijn dan veel trekganzen, die maar een beperkt aandeel in de totale schade ten opzichte van de standganzen hebben. Bovendien zijn de trekganzen in deze periode niet te onderscheiden van de standganzen. Daarnaast zijn internationale afspraken nodig voor het beheer van trekganzen, om zo de staat van instandhouding te kunnen borgen. In deze periode kan verjaging met ondersteunend afschot op kwetsbare gewassen bijdragen aan het verlagen van de schade, doordat ganzen van de percelen met een hoge opbrengst per hectare verjaagd kunnen worden. Voorwaarde daarbij is dat de percelen met niet-kwetsbare gewassen, zoals overjarig grasland, als foerageergebied kunnen fungeren zodat ganzen niet van perceel naar perceel verjaagd worden. Verjaging met ondersteunend afschot op kwetsbare gewassen is mogelijk op basis van de omgevingsvergunning van 24 maart 2025 met kenmerk OMG-051160/DMS500107.

Nestbehandeling
Nestbehandeling is een lange tijd als goede methode voor populatiebeheer van vogels gezien. De ganzenpopulaties zijn nu echter dermate groot dat deze methode op zichzelf staand niet meer effectief is. In de nesten worden in de praktijk steeds één of twee eieren behouden, zodat de ganzen niet aan een nieuw legsel beginnen, en de behandeling van de eieren is niet 100% effectief, waardoor een deel van de behandelde eieren nog steeds uitkomt. Daarnaast kunnen in een groot of onoverzichtelijk gebied onmogelijk alle nesten gevonden worden. Deze factoren zorgen ervoor dat veel broedparen nog steeds succesvol jongen krijgen, die door verminderde competitie onderling een grotere overlevingskans hebben. Zodoende neemt het aantal jongen dat vliegvlug wordt niet af. Hoewel nestbehandeling wel tot een verminderd broedsucces leidt, zal daardoor niet de schade worden beperkt tot de MAS, aangezien het nauwelijks een verandering teweegbrengt in de omvang van de populatie.

Nestbehandeling van kleine lokale net beginnende populaties van enkele tientallen nesten, waar alle nesten gevonden kunnen worden, kan wel effectief zijn. Dit is vooral het geval in gebieden waar afschot mogelijk geen optie is en broedgelegenheid beperkt is. Zo kan de groei van lokaal beginnende populaties beperkt worden. Daarnaast heeft het wel een (kortdurend) beperkend effect op de populatie wanneer ganzen net jongen hebben. Zo kan het de lokale vraatschade door de pullen verlagen (tot het moment dat ze vliegvlug worden). Daarom is nestbehandeling wel onderdeel van het gehele pakket aan maatregelen om de ganzenpopulaties te verkleinen.

Inrichting en beheer van terreinen
Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) volgt dat een agrariër niet kan worden verplicht een gewas te telen dat minder aantrekkelijk is voor ganzen, waardoor er minder schade wordt veroorzaakt, zie onder meer de uitspraken van 15 mei 2019[10]. Dit kan dan ook niet als andere oplossing worden aangemerkt.

Zoals beschreven in hoofdstuk A6.4 en B9.1 van het FBP zijn er mogelijkheden om ganzenschade te verlagen door het anders inrichten van terreinen en het toepassen van bepaalde teelttechnische methoden. Voorbeelden zijn agroforestry, aanplant van andere gewassen, extensief beheer en afstemming tussen boeren over moment van aanplanten en het verwijderen van oogstresten. Dit zijn echter keuzes van een landbouwer, die wij gelet op de jurisprudentie van de Afdeling niet kunnen opleggen.

Alleen rond Schiphol wordt op basis van artikel 2.2.3 van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol sturing gegeven aan de inrichting van percelen. Het gaat daarbij om beperkingen van vogelaantrekkende activiteiten in een zone van zes kilometer rond de luchthaven. Deze beperkingen zien onder meer op de aanwezigheid van natuurreservaten, vogelreservaten, moerasgebieden en oppervlaktewateren groter dan drie hectare, voor zover deze activiteiten niet voor 20 februari 2003 waren toegelaten. Hierbij zijn echter geen specificaties opgenomen met betrekking tot landbouwactiviteiten. Dit valt echter onder de bevoegdheid van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Ganzenfoerageergebieden/rustgebieden
Binnen Noord-Holland zijn speciale ganzenfoerageergebieden[11] aangewezen. Deze foerageergebieden bieden zowel voedsel als rust voor trekganzen. Het idee achter deze gebieden is dat ganzen hier voldoende kunnen foerageren, zodat ze voldoende vetreserves kunnen opbouwen en klaar zijn voor de terugkeer naar hun broedgebied. Om rust in deze gebieden te garanderen, is verjaging met ondersteunend afschot en populatiebeheer binnen deze gebieden niet toegestaan in de periode wanneer trekganzen aanwezig zijn. De rustgebieden zijn geselecteerd, zodat trekganzen, die van andere locaties worden verjaagd, naar zo'n gebied kunnen gaan, zodat zij minder op landbouwgronden zullen foerageren.

Zoals eerder aangegeven zijn er op dit moment in Noord-Holland echter dermate veel ganzen, dat de aangewezen ganzenfoerageergebieden niet voor alle ganzen voldoende voedsel kunnen bieden. Dit betekent dat niet alle ganzen kunnen uitwijken naar deze foerageergebieden en daardoor dus alsnog gaan foerageren op de landbouwgronden en daar schade aanrichten.

Daarnaast geeft u in hoofdstuk 9.3 van het FBP ook aan dat de werking van ganzenfoerageergebieden afhangt van de voedselkwaliteit in de gebieden waar ganzen niet gewenst zijn. Uit onderzoek is gebleken dat wanneer de kwaliteit van het voedsel hoog is ten opzichte van het risico dat ganzen ervaren door verjaging, het instellen van rust- en foerageergebieden niet zal leiden tot een verlaging van schade[12]. Het voordeel van de hoge kwaliteit van het voedsel weegt op tegen het risico dat de ganzen lopen tijdens het foerageren. Dit is vooral van toepassing bij kwetsbare gewassen, waarbij de voedselkwaliteit hoog is.

Zoals reeds is opgemerkt, wordt de benodigde inspanning voor het verjagen van ganzen vaak niet behaald. Wanneer de benodigde inspanning niet wordt behaald, leren ganzen zichzelf aan wanneer ze wel en niet op een veld kunnen foerageren. Ze hebben dan minder drang om zich naar de ganzenfoerageergebieden te verplaatsen. Ook liggen sommige landbouwgronden op de route van de slaapplaatsen naar de foerageergebieden, waardoor deze in de ochtend met minder energie bereikt worden en daardoor toch vaak de voorkeur krijgen bij ganzen om als eerst te gaan foerageren.

De grootte van de huidige populaties ganzen en de benodigde inspanning om de ganzen van schadegevoelige locaties te verjagen zorgen ervoor dat er op dit moment geen andere bevredigende oplossingen zijn voor het behalen van de MAS dan het reduceren van de populaties ganzen.

---

[10] ECLI:NL:RVS:2019:1534, r.o. 7.4 en ECLI:NL:RVS:2019:1535, r.o. 7.2.
[11] https://geoapps.noord-holland.nl/GeoWeb/Viewer/?app=57caf87442ad4cc3acb5249fff7b59cd
[12] Veenenbos, M., Gommer, R., & Dekker, A. (2023). Evaluatie effectiviteit ganzenrustgebieden winterrust in de provincie Utrecht Rapport Onderzoeken Biodiversiteit. www.clm.nl

Met bovenstaande heeft u aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de uitvoering van de onder B genoemde handelingen. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

Wettelijk belang
U heeft een omgevingsvergunning aangevraagd op grond van de volgende in de wet genoemde belangen:

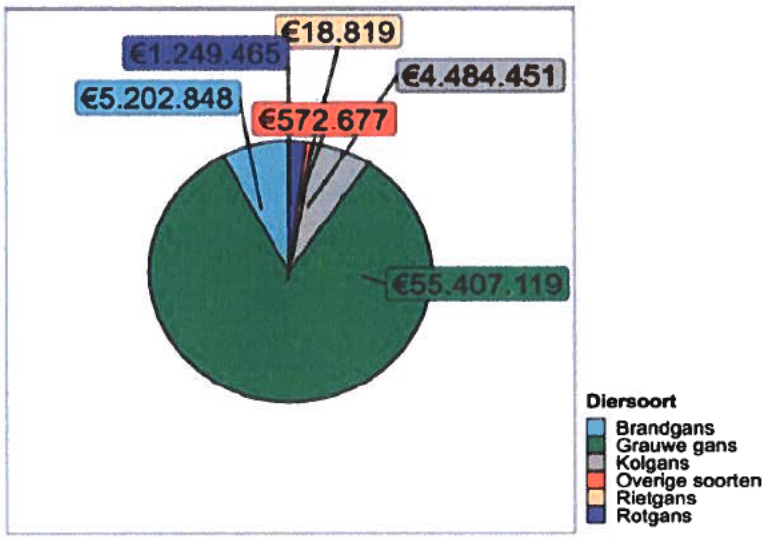
- voor het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora en fauna;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.

Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren
Ganzen veroorzaken schade aan verschillende soorten landbouwgewassen. Wanneer deze schade tot belangrijke schade gerekend wordt, volgt in Noord-Holland uit artikel 1, aanhef en onder a, van de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland: door wettelijk beschermde diersoorten aangerichte schade aan landbouwgewassen die door of vanwege BIJ12/Unit Faunafonds is getaxeerd op €250,- of hoger per perceel waarop schade is aangericht. Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling[13], volgt dat aan het gestelde vereiste van belangrijke schade is voldaan, indien is gebleken van een concrete dreiging van belangrijke schade. Niet vereist is dat de belangrijke schade zich al heeft voorgedaan. Daarbij komt aan de schadehistorie belangrijke betekenis toe.

Het bedrag dat de provincie bereid is te betalen aan totale tegemoetkoming voor de schade veroorzaakt door beschermde dierensoorten wordt de maatschappelijk aanvaardbare schade (hierna: MAS) genoemd. Voor schade aangericht door de grauwe gans was de MAS gebaseerd op de uitgekeerde schadetegemoetkoming uit 2005. Het bedrag uit dat jaar is nu herzien, om bijvoorbeeld rekening te houden met de prijsstijging van gewassen in de loop der jaren. De herziene MAS voor de grauwe gans is bepaald op €720.000[14]. Het doel is om de jaarlijks uitbetaalde schade terug te brengen naar (en te houden op) dit bedrag. Voor de grote Canadese gans is geen MAS bepaald. Dit komt doordat deze soort onder de landelijke vrijstelling bestreden kon worden, waardoor er bijna geen taxatiegegevens voor deze soort beschikbaar zijn. De schade door deze soort komt echter ook voort uit hybridisatie met inheemse ganzensoorten.

In de hoofdstukken A3.1 en B7.1 van het FBP bespreekt u de schade die ganzen aanrichten aan de landbouwgewassen. Ganzen foerageren op verschillende landbouwgewassen, variërend van grasland tot knollen en vollegrondsgroenten en oogstresten. Hierdoor ontstaat vraatschade en verdichting van landbouwgronden in natte perioden, wat tot een verlies in opbrengst leidt. In Noord-Holland betrof de totale getaxeerde schade aangericht door ganzen in de periode van 2017 tot 2023 in totaal €66.935.379. Het grootste aandeel van de totale getaxeerde schade in Noord-Holland in de periode van 2017 tot 2023 is veroorzaakt door de grauwe gans (€55.407.119), gevolgd door de brandgans (€5.202.848) en de kolgans (€4.484.451). De schade die in 2023 is aangericht door de grauwe gans bedroeg €12.196.472 (A5.3 van het FBP). De schade die is aangericht door de grote Canadese gans is niet goed gedocumenteerd, omdat het jaarrond bestrijden mogelijk was op basis van de landelijke vrijstelling en daarom geen schadetegemoetkoming werd uitgekeerd. Taxatie van schade door deze soort heeft daarom nauwelijks plaatsgevonden. Door de ecologische overeenkomsten tussen de grote Canadese gans, de grauwe gans en de kolgans, is het aannemelijk dat de schade aangericht door de grote Canadese gans vergelijkbaar is met de schade aangericht door de grauwe gans en de kolgans. Het gaat daarbij dus om een concrete dreiging van schade. In B7.1 geeft u daarnaast aan dat het in Noord-Holland, ondanks de beperkt uitgevoerde taxaties, om vele tienduizenden euro's getaxeerde schade per jaar gaat.

[13] Bijvoorbeeld ECLI:NL:RVS:2019:1535, r.o. 7.1 en ECLI:NL:RVS:2023:3401, r.o. 7.3
[14] Brief aan Provinciale Staten van Noord-Holland "Goedkeuring Faunabeheerplan Ganzen 2025-2031, nieuwe inzichten ganzenbeheer, afdoening moties 144-2023 en 165-2024" met kenmerk 2369801/2379397 van 13 maart 2025.

Figuur 1: Verdeling van de totale getaxeerde schade in Noord-Holland in de periode van 2017 tot en met 2023 per ganzensoort voor de brandgans, grauwe gans, kolgans, rietgans (kleine, toendra- en taigarietgans), en de overige soorten (Canadese gans, nijlgans en verwilderde boerengans). Bron: Ganzenplan (2025). Deel B: Gegevensbasis. Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zeeland, Zuid-Holland. P. 152.

Het verband tussen de schade aangericht door ganzen en het aantal ganzen is niet lineair. Er zijn veel factoren die van invloed zijn op de totale schade, zoals de weersomstandigheden, de lengte van de dagen, het moment van begrazing en de aanwezigheid van andere soorten (zoals veldmuizen en woelratten). Uit meerdere onderzoeken blijkt dat een deel van de toename van de schade verklaard kan worden door de toename in het aantal ganzen[15,16]. Een groot deel van de toename hangt echter samen met andere factoren, zoals de graasdruk (het aantal ganzen, maar ook het aantal keer dat een veld begraasd wordt), de soorten ganzen en in welke verhouding de ganzen aanwezig zijn. Dit betekent dat een toename in het aantal ganzen niet leidt tot een evenredige toename in de hoogte van de schade.

Ter bescherming van flora en fauna
In de hoofdstukken A4.2 en B7.2 van het FBP bespreekt u de schade die ganzen kunnen aanrichten aan flora en fauna. Hoewel ganzen een belangrijk onderdeel zijn van het ecosysteem waar ze zich bevinden, door bijvoorbeeld het openhouden van vegetatiestructuren en het voorkomen of vertragen van successie, zijn met de huidige grootte van de ganzenpopulaties de effecten zo sterk, dat ze negatieve gevolgen hebben op natuurgebieden en de andere diersoorten in deze gebieden.

Overbegrazing van riet- en door ganzen, voornamelijk grauwe ganzen, wordt inmiddels gezien als de belangrijkste reden voor de afname van het areaal emerse (in water wortelende) vegetatie[17,18]. Met het verlies van deze vegetatie neemt het (broed)habitat van verschillende faunasoorten, zoals libellen en riet- en moerasvogels, in natuurgebieden af. Daarom wordt voor Natura 2000-gebieden overbegrazing van riet- en oevervegetatie door ganzen vaak als knelpunt aangewezen voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. In de aanvraag voor specifieke uitkeringen van het Uitvoeringsprogramma Natuur[19] is voor Polder Westzaan 2,5 miljoen euro begroot en voor Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske 2,5 miljoen begroot ten behoeve van oeverbescherming tegen ganzen.

Een ander voorbeeld van schade door ganzen aan flora en fauna is afkalving van oevers als gevolg van betreding door grote hoeveelheden ganzen. Door overbegrazing van de rietkragen is de bescherming van de oever tegen golfslag minder. Zo is in het Natura 2000-gebied Duinen en Lage land van Texel een aanzienlijk oppervlak van Harlekijn-graslanden verdwenen in het water.

---

[15] Latour, J. B., Koffijberg, K., Schekkerman, H., Kappers, E., & Stahl, J. (2021). Ecologische analyse van de Fryske guozzeoanpak. In Hoofdrapport. Sovon-rapport 2021/86, A&W rapport 21-236. www.sovon.nl
[16] Buitendijk, N. H., Tombre, I., Baveco, H., Düttmann, H., Månsson, J., Nolet, B., Shaw, J., & Madsen, J. (2023). Assessment of goose damage to agricultural crops - is there a relationship between goose abundances and yield loss?
[17] Bakker, E. S., Veen, C. G. F., ter Heerdt, G. J. N., Huig, N., & Sarneel, J. M. (2018). High grazing pressure of geese threatens conservation and restoration of reed belts. Frontiers in Plant Science, 9, 1649. https://doi.org/https://doi.org/10.3389/fpls.2018.01649
[18] Lucassen, E. , Westendorp, P. J., Bohnen-Verbaarschot, E., Poelen, M., & Smolders, A. (2017). Sturende factoren in de ontwikkeling van rietmoeras. *Landschap*, *3*(9), 119–127.
[19] Regeling specifieke uitkering Uitvoeringsprogramma Natuur, Provincie Noord-Holland

Daarnaast geeft u in B7.2 aan dat rietvegetaties oevers tegen afkalving beschermen, waardoor vertroebeling van het water tegen wordt gegaan. Rietvegetaties hebben daarmee een belangrijke rol bij het behouden of bereiken van een gezond ecologisch watersysteem. De doelen en maatlatten voor gezonde ecologische watersystemen zijn vastgelegd in de Kaderrichtlijn Water[20] (hierna: KRW). De KRW heeft tot doel om voor alle oppervlaktewateren een 'goede chemische en ecologische toestand' te bereiken, waardoor (onder meer) waterafhankelijke natuur voor achteruitgang wordt behoed, beschermd en verbeterd. De aanwezigheid van gezonde rietvegetatie is voor veel watertypen cruciaal om de goede ecologische toestand te kunnen bereiken en daarmee onderdeel van de ecologische maatlatten. Onder andere overbegrazing van rietvegetatie door ganzen staat het behalen van de KRW-doelen in de weg.

Door de uitwerpselen van ganzen kan er sprake zijn van vermesting van water, waardoor de ecosystemen worden verstoord. In de meeste gevallen is ganzenmest maar een zeer klein deel van de instroom van vermestende stoffen en is de instroom van fosfaat vanuit landbouwgronden en de afbraak van veengebieden vele malen groter. In zeer voedselarme vennen en duinmeren kunnen ganzen (al vanaf zes ganzen per hectare) wel voor een te grote fosfaatbelasting zorgen en daarmee een verstorend effect op het ecosysteem[21] zal hebben.
In B4.9 geeft u aan dat de grote Canadese gans hybridiseert met de brandgans, waar nakomelingen uit komen die zelf ook weer voor nageslacht kunnen zorgen. Deze nakomelingen kunnen ook weer met brandganzen paren. De grote Canadese gans vormt zo een bedreiging voor het voortbestaan van de inheemse brandgans, door het aantal zuivere nakomelingen te verkleinen. Kruising tussen de grote Canadese gans en de grauwe gans komt ook voor, maar de nakomelingen van deze kruising zijn minder vruchtbaar.

In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer
In de hoofdstukken A3.3, B2.7 en B8 van het FBP bespreekt u de risico's die ganzen vormen voor de veiligheid van het luchtverkeer. Zowel nationaal als internationaal is de borging van de veiligheid en het beheersen van de veiligheidsrisico's het allerbelangrijkste[22]. In tegenstelling tot bijvoorbeeld schade aan de landbouw, is voor het luchtverkeer alle schade te veel schade doordat de gevolgen groot (en onomkeerbaar) kunnen zijn. Onder andere grote vogels, zoals ganzen, of zwermen kleine vogels, vormen een risico voor de vliegveiligheid, doordat zij in aanraking kunnen komen met vliegtuigen. Hoewel het risico op aanvaringen laag is, kunnen de gevolgen catastrofaal zijn. Het risico op aanvaringen met ganzen moet daarom zoveel mogelijk beperkt worden. Hierdoor valt het risico op vogelaanvaringen onder één van de zeven risico's die met voorrang aangepakt moeten worden[23,24]. Dit vereist de inzet van een groot aantal partijen, van de direct belanghebbenden (luchthaven, verkeersvliegers, luchtvaartmaatschappijen) tot de partijen die sturing geven aan het ruimtelijk beleid (rijk, provincies, gemeenten) en de grondgebruikers in de omgeving van de luchthaven (zowel agrariërs als terreinbeherende organisaties).

Zoals beschreven in B8.4 van het FBP zijn de maatregelen voor het verlagen van het risico op vogelaanvaringen via vier verschillende sporen aangepakt; 1) het technische spoor, 2) het ruimtelijke spoor, 3) het foerageerspoor en 4) het populatiespoor. De voorliggende vergunning richt zich op het populatiespoor. Op de andere drie sporen kan door de FBE geen sturing gegeven worden. Het ziet bijvoorbeeld op het beperken vogelaantrekkende activiteiten en van het voedselaanbod rondom Schiphol, waarvan wij eerder hebben aangegeven dat wij gelet op de jurisprudentie van de Afdeling dat niet kunnen opleggen.

Ganzen binnen de 0-10 kilometer zone van Schiphol vormen het grootste gevaar voor aanvaringen, omdat vliegtuigen buiten deze zone hoger vliegen dan ganzen. Voor het beheer in deze zone is daarom een aparte aanvraag gedaan. Het blijft echter belangrijk om ganzen buiten deze 0-10 kilometer zone te beheren, zodat de toestroom aan ganzen naar deze risicozone beperkt wordt. Populatiebeheer in de gehele provincie is daarom ook een belangrijke factor om het risico op vogelaanvaringen te verlagen.

---

[20] Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid.
[21] Brouwer, E., & Van den Broek, T. (2010). Ganzen brengen landbouw naar het ven. De Levende Natuur, 111(1), 60–62.
[22] Ministerie van IenW (2022). Nederlands luchtvaartveiligheidsprogramma 2020-2024 (NLVP)
[23] Roelen, A. L. C., Van Den Hoek, S. J., Smeltink, J. W., Everdij, M. H. C., Giesberts, M. K. H., Speijker, L. J. P., De Vries, V. J. F., Van Es, G. W. H., Smit, G., & Janse, R. (2022). Nationale Veiligheidsanalyse voor de Nederlandse luchtvaart. Rapport Risicobeheersmaatregelen. www.nlr.nl
[24] Ministerie van IenW. (2023). Nederlands Actieplan voor Luchtvaartveiligheid (NALV) 2023-2026

Met de bovenstaande onderbouwingen heeft u aangetoond dat populatiebeheer van de grauwe gans, de grote Canadese gans, de kleinste Canadese gans, de Indische gans en verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen nodig is vanwege wettelijk erkende belangen.

Staat van instandhouding
Waarborging van de gunstige staat van instandhouding
In hoofdstuk 6 van het FBP bespreekt u hoe de gunstige Staat van Instandhouding (SvI) van de verschillende ganzensoorten bewaakt wordt. Voor flyway-beheerplannen (beheerplannen voor ganzen binnen een trekroute) zijn gunstige referentiewaarden bepaald, waarmee de SvI van de ganzen binnen een flyway geborgd kan worden. Eén van indicatoren van de Gunstige Referentie Waarden (hierna: GRW) is de gunstige referentiepopulatie (GRP), die het minimum aantal ganzen (individuen en broedparen) weergeeft, dat nodig is om te spreken van een gezonde, levensvatbare populatie. Het gaat daarbij om een populatie die genetisch gezond is, niet uitsterft bij onverwachtse gebeurtenissen (zoals een vogelgriep uitbraak) en ecologisch functioneel is. GRP's zijn geen streefaantallen. Wanneer de MAS nog niet behaald is en populaties boven de GRP's zitten, is er wel ruimte voor beheer, waaronder populatiereductie. Hiervoor moet de noodzaak aantoonbaar zijn en preventieve middelen onvoldoende blijken. Omgekeerd is het ook zo dat als de MAS is behaald, en de aantallen zich nog boven de GRP bevinden, het beheer in het daaropvolgende jaar niet wordt gecontinueerd.

Op basis van de internationale GRW's en GRP's heeft Sovon nationale GRP's berekend, waarmee de minimale standganzenpopulatie is bepaald. Met deze GRP's kan de landelijke SvI van ganzen gewaarborgd worden. Omdat het beheer van ganzen op provinciaal niveau uitgevoerd wordt, zijn de nationale GRP's vervolgens vertaald naar provinciale GRP's op basis van de recente verdeling van de ganzenpopulaties over de provincies aan de hand van de juli tellingen en de broedpaarschattingen. De argumentatie hierachter is dat de huidige verspreiding van ganzen een indicatie geeft van de combinatie van oppervlak en kwaliteit van het leefgebied in de verschillende provincies. Provincies waar meer ganzen aanwezig zijn, hebben over het algemeen ook meer en/of beter geschikt habitat voor ganzen.

In Noord-Holland bevindt zich 24,3% van de landelijke populatie grauwe ganzen. Vertaald naar aantallen betekent dit dat de GRP voor de grauwe gans in Noord-Holland 16.650 individuen is. Sovon heeft met behulp van de provinciale GRP's een rekensystematiek en daarbij horende werkwijze ontwikkeld waarmee de SvI gewaarborgd wordt[25]. De methodiek bevat een jaarlijkse evaluatie van de aantallen ganzen en een vaststelling van de ruimte voor populatiereductie voor het komende jaar. De jaarlijkse sterfte van ganzen (zowel natuurlijk als door populatiebeheer) wordt bepaald op basis van de juli tellingen van de afgelopen vijf jaar. In juli is de populatie het kleinst, daarom wordt dat moment (juli-telling) van het lopende jaar als uitgangspunt genomen voor de schatting van de populatiegrootte in het daaropvolgende broedseizoen. Het verschil tussen de populatiegrootte tijdens de juli-telling in het lopende jaar en de GRP geeft aan of er ruimte is voor beheer in het daaropvolgende beheerjaar. Indien uit de berekening volgt dat de verwachte populatiegrootte in het daaropvolgende jaar lager is dan de provinciale GRP, dan dient populatiebeheer in het daaropvolgende jaar beperkt te worden of stopgezet. Ook na dat jaar wordt de evaluatie opnieuw gemaakt en weer gekeken of er in het daaropvolgende jaar wel ruimte is voor populatiebeheer.

Voor de grote Canadese gans is geen GRP bepaald, omdat deze soort ecologisch gezien als een exoot beschouwd wordt (A6.10 en B4.2). Wettelijk gezien is het echter geen exoot, waardoor de maatregelen nog steeds niet tot een verslechtering van de SvI van deze soort mogen leiden. Daarom heeft Sovon een alternatieve ecologisch onderbouwde stand bepaald voor de grote Canadese gans, waarmee de SvI van deze soort wordt geborgd[26]. Bij een nationale stand van meer dan 500 broedparen van de grote Canadese gans wordt de SvI van deze soort geborgd. Deze nationale stand is ook als uitgangspunt voor de minimumstand in Noord-Holland genomen en omgerekend naar het aantal individuen, zodat de juli-telling gebruikt kan worden voor het bewaken van de stand. Een stand van 500 broedparen is omgerekend ongeveer 2100 individuen[27]. Het bewaken van deze stand zal op dezelfde manier plaatsvinden als voor de grauwe gans, zoals in de vorige alinea beschreven staat.

---

[25] Sovon. (2022). Advies voor de uitvoering van het ganzenbeheer in de provincie Noord-Holland - onderdeel rekenkundige benadering ondergrens populatiebeheer.
[26] Sovon Vogelonderzoek Nederland. (2022). Staat van instandhouding van de vogelsoorten op de landelijke vrijstellingslijst. www.sovon.nl
[27] Schekkerman, H., Sovon, V., & Nederland, N. (2012). Aantalsschattingen van broedende ganzen in Nederland: een evaluatie en kwantificering van de onzekerheidsmarges.

Indien de MAS nog niet behaald is, wordt de ruimte voor beheer in het komende seizoen bepaald op basis van de tellingen in de voorgaande jaren en de minimumstand van 2.100 individuen. Is de verwachting in het nieuwe beheerseizoen het aantal onder de minimumstand dreigt te geraken, dan wordt het beheer beperkt of stopgezet.

Voor de grauwe gans en de grote Canadese gans is de berekening voor de ruimte voor populatiebeheer in 2025 al uitgevoerd[28]. Uit de berekening is naar voren gekomen dat voor de grote Canadese gans het risico bestaat dat de populatiegrootte onder de GRP komt in 2025 wanneer populatiebeheer dat jaar wordt uitgevoerd. Beheer op deze soort was daarom in de beheerperiode van 2025 dus niet mogelijk. Dit geldt voor de resterende beheerperiode van 2025 onder de voorliggende vergunning ook. Voor de grauwe gans is er wel voldoende ruimte voor populatiebeheer in de rest van het beheerseizoen van 2025.

Op de populaties trekganzen zal met deze vergunning geen populatiebeheer plaatsvinden, waardoor er geen sprake zal zijn van een negatief effect zijn op de staat van instandhouding van de trekvogelpopulaties van de grauwe gans en de grote Canadese gans.

Kleinste Canadese gans en Indische gans
U heeft ook een vergunning aangevraagd voor populatiebeheer van de kleinste Canadese gans en de Indische gans. Deze ganzensoorten komen niet van nature voor in Nederland en zijn daarom exoten[29,30]. Ze vallen dan ook niet onder de bescherming van artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Wij staan daarom door middel van voorschriften populatiebeheer van de kleinste Canadese gans en de Indische gans toe. Omdat voor deze ganzen een minimale stand nagestreefd wordt, wordt er niet met een GRP gewerkt.

Verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen
U heeft ook een vergunning aangevraagd voor populatiebeheer van verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen. In de beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland[31] staat over deze ganzen het volgende omschreven:

> *"Om genetische vermenging van ganzensoorten tegen te gaan wordt een minimale stand nagestreefd van verwilderde gedomesticeerde ganzen en hybriden."*

Verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen vallen niet onder beschermde inheemse vogels. Gelet op de doelstelling uit de beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland staan wij door middel van voorschriften populatiebeheer van deze ganzen toe. Omdat voor deze ganzen een minimale stand nagestreefd wordt, wordt er niet met een GRP gewerkt.

<u>Nieuwe en aanvullende werkwijzen</u>
Coördinatie van het beheer door de FBE
Zoals eerder is aangegeven heeft het populatiebeheer de afgelopen jaren voor de grauwe gans er alleen voor gezorgd dat de populatiegroei is afgevlakt; het aantal gedode ganzen per jaar is ongeveer gelijk aan de aanwas van dat jaar. Wanneer het populatiebeheer op dezelfde voet wordt voortgezet, zal de populatie van deze soort dus op het huidige niveau blijven. Er is dus een andere aanpak nodig om tot een daadwerkelijke afname van de populatie van de grauwe gans te komen, zodat naar de MAS gewerkt kan worden.

In hoofdstuk A7 bespreekt u de veranderingen in de aanpak van het populatiebeheer. Een belangrijk onderdeel van deze aanpak is een sterkere samenwerking tussen de verschillende belanghebbende partijen en gebiedspartners, zoals de WBE's, de agrarische sector, de terreinbeherende organisaties (TBO's), gemeenten, waterschappen en dierenwelzijnsorganisaties. Daar komt ook een betere samenwerking tussen provincies bij kijken, aangezien ganzen zich niet houden aan provinciegrenzen. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking tussen de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland bij het opstellen van de gegevensbasis van het FBP ganzen.

---

[28] FBE Noord -Holland (2024). Telrapportage standganzen Noord - Holland 2024. Stichting Faunabeheereenheid Noord -Holland. Haarlem.
[29] https://stats.sovon.nl/stats/soort/1664
[30] https://stats.sovon.nl/stats/soort/1620
[31] https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR621222

Een gemotiveerde bijdrage van iedere partij is een vereiste voor succesvol beheer, zowel financieel en in tijd, als in het delen van kennis en ervaring alsmede een eenduidige en transparante communicatie. In de beheerperiode van 2024 is hier voor ganzen de eerste ervaring mee opgedaan, onder de werknaam 'gecoördineerd beheer'.

Gecoördineerd beheer is mede ontwikkeld op basis van het beheer van het damhert en de rosse stekelstaart. Bij de damherten in de Amsterdamse Waterleidingduinen werd gewerkt met streefstanden, waarbij onder sturing van TBO's beheer plaatsvond met vrijwillige en beroepsmatige faunabeheerders. Op basis van tellingen en het afschot ieder jaar werd door de FBE bepaald wat de doelen voor het daaropvolgende jaar waren en werd beheer zo nodig bijgesteld. Bij de rosse stekelstaart ging het om het minimaliseren van de stand, waarbij beroepsjagers ingezet werden. Deze beroepsjagers konden het beheer uitvoeren zonder grondgebruikersverklaringen en op velden kleiner dan 40 ha. In beide situaties is ervaring opgedaan met wat er nodig is voor effectieve sturing en effectief beheer. Op basis van deze ervaringen is het gecoördineerd ganzenbeheer op Texel opgezet, wat als voorbeeld dient voor het gecoördineerd ganzenbeheer in de gehele provincie Noord-Holland. Bij deze pilot is kennis opgedaan hoe sturing en organisatie de effectiviteit van het beheer kan vergroten om zo gezamenlijk naar hetzelfde doel te werken; het verminderen van de schade die aangericht wordt door ganzen.

Het gecoördineerd beheer op Texel begon bij het inventariseren wat er in de regio nodig is (bijvoorbeeld meer coördinatie, ondersteuning door beroepsjagers of een betere afzet voor geschoten ganzen) en wat iedere partij kan bijdragen. Op basis daarvan werd een gezamenlijke aanpak gemaakt. Waar nodig werd een beroepsjager onder coördinatie van de FBE ingezet, bijvoorbeeld in N2000-gebieden, overige natuurgebieden en op terreinen van TBO's. De focus van deze beroepsjagers lag op het koppelafschot. Daarnaast werd door de agrarische sector een koeling beschikbaar gesteld voor de WBE faunabeheerders en werd de afvoer van ganzen, die niet geschikt waren voor consumptie, gefaciliteerd. Ook werd door de agrarische sector aan uitvoerders een bijdrage gegeven per geregistreerde gans in 2024 in FaunaSpot. Met de aanpak van het gecoördineerd beheer op Texel is het aantal gedode ganzen meer dan verdubbeld, van 1.742 ganzen in 2023 naar 5.238 ganzen in 2024. Deze aanpak is een voorbeeld op welke wijze een verdubbeling in het aantal gedode ganzen behaald kan worden, wat nodig is voor een daadwerkelijke populatiereductie (zoals uit de modellen in C15 komt). Zo kan vervolgens naar de MAS gewerkt worden.

Met het nieuwe plan wordt beoogd het gecoördineerd beheer over de hele provincie uit te rollen. Dit wordt in ieder geval gedaan voor populatiebeheer en in regio's waar behoefte is aan gecoördineerde verjaging van ganzen. Per regio zullen de verschillende partijen samengebracht worden onder begeleiding van de FBE, waarbij gekeken wordt welke knelpunten er in de regio zijn en welke aanpak wenselijk en mogelijk is, vergelijkbaar met hoe dit op Texel is aangepakt. De kans op schade en de daadwerkelijke geleden schade zal daarin leidend zijn. Zoals in A7.6 is aangegeven is de verwachting dat na drie jaar het gecoördineerde beheer in de gehele provincie wordt toegepast.

Uitvoer van populatiebeheer in ganzenfoerageergebied Polder Zeevang
U heeft ook aangevraagd om populatiebeheer mogelijk te maken in het ganzenfoerageergebied Polder Zeevang, zoals dit ook in de ontheffing van 1 februari 2022 met kenmerk OD.357591, voor populatiebeheer van ganzen onder het vorige FBP ganzen mogelijk was. Op grond van artikel 8, vierde lid, en artikel 10, eerste lid, van de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland mag geen ontheffing, vrijstelling of opdracht verleend voor populatiebeheer van jaarrond verblijvende ganzen in de periode van 1 november tot 1 april (bij aanwezigheid grauwe gans of kolgans), 1 mei (bij aanwezigheid brandgans) of 1 juni (bij aanwezigheid rotgans), tenzij is aangetoond dat het doden, vangen of opzettelijk storen van deze ganzen geen significant negatief effect heeft op de overwinterende populatie.

De onderbouwing voor het kunnen uitvoeren van populatiebeheer in Polder Zeevang staat in een aanvullende notitie[32], welke onder andere is opgesteld op basis van twee passende beoordelingen van het gebied. Hiervan ziet één op de uitvoering door jagers vanuit de lokale WBE[33] en één op de uitvoering door het gecoördineerde beheerteam[34].

[32] Noot koppelafschot in foerageer- /rustgebieden
[33] Passende beoordeling faunabeheer N2000-gebieden Noord-Holland. Zeevang geactualiseerd. A&W-rapport 3360 Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden
[34] N. de Nijs & R. van Dijk (2021). Passende beoordeling gecoördineerd beheer ganzen Polder Zeevang. Sweco

In de passende beoordelingen is beoordeeld of de gewenste activiteiten (onder andere ganzenbeheer) significante negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied.

In de notitie staat dat Polder Zeevang door zijn kenmerkende open veenweidegebied een ideaal leefgebied is voor herbivore watervogels, zoals ganzen. Het is een gebied met een dubbele bescherming voor trekganzen, omdat ten aanzien van die soorten zowel een instandhoudingsdoelstelling voor dit Natura 2000-gebied is opgenomen, doordat zijn aangewezen als doelsoort, alsook op grond van het provinciaal aangewezen ganzenfoerageergebied. Uit recente telgegevens blijkt dat er nog steeds een grote aantallen ganzen in het gebied aanwezig zijn[35]. Ongeveer 10% van de getelde grauwe ganzen bij de juli-telling bevindt zich in Polder Zeevang[36]. Beheer in dit gebied kan daarom een grote bijdrage leveren om de schade te verlagen (richting de MAS).

U heeft aangegeven u het beheer in Polder Zeevang op dezelfde wijze als onder de vorige ontheffing (kenmerk OD.357591 d.d. 2 februari 2022) voort te willen zetten, waarbij het populatiebeheer zich voornamelijk heeft gericht op koppelafschot, ruivangsten en afschot in het vroege voorjaar, wat zowel populatiereductie als beperking van nieuwe aanwas als gevolg heeft. Op deze manier wordt de relatief grote potentiële aanwas van nieuwe standganzen in Polder Zeevang volgens u beperkt. Daarmee wordt het totale aantal te doden dieren in de opvolgende jaren beperkt en wordt de graasdruk in Polder Zeevang gedurende de zomermaanden direct verlaagd. Door juist in Polder Zeevang populatiebeheer toe te passen kunt u met een beperkte inspanning een relatief grote impact op de standganzenpopulatie realiseren.

Uit de passende beoordelingen blijkt dat populatiebeheer op standganzen in het vroege voorjaar onder voorwaarden mogelijk is, zodanig dat significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor onder meer de niet-broedvogels (i.e. trekvogels) kolgans, grauwe gans en brandgans op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Op basis van de passende beoordelingen is populatiebeheer van standganzen in meerdere vormen, onder voorwaarden, als nieuwe, vergunningvrije activiteit opgenomen in het Natura 2000 beheerplan voor Polder Zeevang, wat op 26 oktober 2021 door ons College is vastgesteld[37]. Daarnaast is er reeds een vergunning (kenmerk OD.261123, d.d. 11 februari 2021) afgegeven die directe schadebestrijding en populatiebeheer van standganzen, onder voorwaarden, in Polder Zeevang mogelijk maakt. Uit de passende beoordelingen blijkt dat populatiebeheer, uitgevoerd onder voorwaarden, niet leidt tot significante negatieve effecten op de doelsoorten, onder meer overwinterende trekganzen. Omdat dezelfde trekganzen gelijktijdig ook beschermd worden op grond van het provinciale ganzenfoerageergebied volgt hieruit dus dat populatiebeheer, onder dezelfde voorwaarden, eveneens geen significant negatief zal hebben heeft op de overwinterende populatie ganzen.

Op basis van het voorgaande concluderen wij dat voldoende is aangetoond dat populatiebeheer van standganzen in Polder Zeevang, in het vroege voorjaar, geen significant negatief effect heeft op de aldaar overwinterende trekganzenpopulaties, mits de in het Natura 2000 beheerplan en vergunning opgenomen voorschriften en beperkingen onverminderd worden gevolgd. Wij staan het toepassen van populatiebeheer van standganzen via deze vergunning dan ook toe in het ganzenfoerageergebied Polder Zeevang, met inachtneming van deze voorwaarden.

Cumulatieve effecten
Bij de beoordeling van de activiteit nemen wij mee of de activiteit in combinatie met andere reeds vergunde activiteiten negatief is voor de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Door te werken met provinciale GRP's voor de verschillende ganzensoorten in plaats van alleen met de nationale GRP's, kan de beoordeling van de ruimte voor beheer per provincie gemaakt worden. Bij het aanhouden van alleen de nationale GRP's zou een nationaal gestructureerde uitvoering en monitoring nodig zijn voor het ganzenbeheer om zo de nationale GRP's te kunnen bewaken. Met provinciale GRP's kan elke provincie het beheer en de monitoring zelf toepassen en zo zorgen dat er geen negatief effect op de provinciale SvI van de ganzensoorten zal zijn.

[35] "Gegevens Ganzenfoerageergebied Polder Zeevang", ontvangen op 25 augustus 2025
[36] FBE Noord-Holland (2024). Telrapportage standganzen Noord-Holland 2024. *Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland.* Haarlem.
[37] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2021-10845.html

Omdat alle provincies hebben afgesproken om zich bij het ganzenbeheer aan de provinciale GRP's te houden, kunnen de activiteiten in alle provincies samen niet leiden tot een vergroot cumulatief effect op de nationale SvI.
Door het populatiebeheer stop te zetten wanneer de MAS is behaald, dan wel wanneer de provinciale GRP nadert te beperken, zijn cumulatieve effecten met de vergunning voor verjaging met ondersteunend afschot op kwetsbare gewassen van 24 maart 2025, met kenmerk OMG-051160/DMS500107, ook niet te verwachten. Het effect van verjaging met ondersteunend afschot en populatiebeheer op de GRP wordt namelijk gezamenlijk meegenomen in de berekening voor de ruimte voor beheer in het volgende jaar. Wanneer er een risico bestaat dat de populatie in het daaropvolgende beheerjaar onder de GRP dreigt te raken, dient populatiebeheer beperkt te worden of niet meer uitgevoerd worden.

De door u voorgestelde maatregelen zijn grotendeels voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Dit betreffen de voorschriften 19, 20, 24 en 25. De voorschriften 19 en 20 richten zich op het doorgeven van de planning van de ruivangsten, en eventuele veranderingen daarin, zodat de OD NHN controles uit kan voeren tijdens het uitvoeren van de ruivangsten. Voorschrift 24 richt zich op welke uitgevoerde maatregelen onder het populatiebeheer die opgenomen dienen te worden in het jaarverslag van de FBE, zodat de inzet van de maatregelen afzonderlijk geëvalueerd kan worden. Voorschrift 25 richt zich op een jaarlijks overleg tussen de FBE en de OD NHN, zodat de voortgang van het populatiebeheer besproken kan worden.

Wanneer de activiteit wordt uitgevoerd zoals hierboven beschreven en er wordt voldaan aan de onder C genoemde voorschriften, wordt voorkomen dat de activiteit leidt tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de grauwe gans en de grote Canadese gans.

Conclusie toetsing aan de omgevingsvergunningsvoorwaarden
U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit. Daarom verlenen we u een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet en artikel 11.40, eerste lid, aanhef en onder a, en tweede lid, aanhef en onder c, d en e, van het Bal.

Middelen en methoden
Koppelafschot (1 februari tot en met 31 mei)
In hoofdstuk B9 van het FBP geeft u aan dat populatiebeheer het meest effectief is in het vroege voorjaar, met name vlak voor de broedperiode. In deze periode vormen de standganzen broedparen. Afschot van minimaal één van de twee ganzen van een broedpaar brengt de populatie terug en zorgt voor minder aanwas dat jaar. Het effect van koppelafschot is daarmee groter dan het effect van algemeen afschot. Zo hoeven er minder ganzen gedood te worden voor hetzelfde effect op de populatie. Daarnaast worden met koppelafschot alleen volwassen ganzen geschoten, wat een groter effect heeft op de populatiegroei. Jonge, nog niet-broedende ganzen hebben namelijk al een lagere natuurlijke overlevingskans. De kans is bij jonge ganzen dus groter dat een geschoten gans dat jaar al natuurlijk zou sterven. Buiten de broedperiode zijn deze jonge ganzen lastig van volwassen ganzen te onderscheiden en ze zijn daarnaast door hun gebrek aan ervaring vaak makkelijker te schieten. Van de geschoten ganzen buiten het broedseizoen is ongeveer 30 tot 60% volwassen[38]. Vlak voor (en tijdens) het broedseizoen zijn volwassen ganzen goed te onderscheiden van jonge ganzen en zijn standvogels ook goed te onderscheiden van trekvogels. In februari en maart vormen volwassen standganzen koppels en maken ze zich klaar om te broeden. Trekganzen daarentegen verzamelen zich voor de trek en vormen deze koppels niet. Hoewel de trekganzen het land pas eind februari en begin maart verlaten, is de kans dat een trekgans geschoten wordt in plaats van een standgans dus erg klein.

Algemeen afschot (1 maart tot en met 30 september)
Wanneer de trekganzen het land hebben verlaten is het uitvoeren van algemeen afschot ook mogelijk. Doordat de populatie in de periode na het broedseizoen voor een groot deel uit jongen van hetzelfde en het voorgaande jaar bestaat, is dit minder effectief dan het gerichte koppelafschot. Uiteraard leidt het wel tot een reductie van de totale populatie. Het is in deze periode ook makkelijker om grotere aantallen ganzen te schieten dan bij het gerichte koppelafschot. Door de huidige grootte van de populaties, vooral van de grauwe gans, is ook algemeen afschot essentieel voor het reduceren van de populatiegroottes.

[38] Van der Jeugd, H., Voslamber, B., Van Turnhout, C., Sierdsema, H., Feige, N., Nienhuis, J., & Koffijberg, K. (2006). *Overzomerende ganzen in Nederland: grenzen aan de groei?* Sovon-onderzoeksrapport 2006/02. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Daarnaast wordt dit uitgevoerd in de periode waarin de ganzen ook de meeste schade aanrichten, waardoor algemeen afschot ook direct de schade (lokaal) zal verlagen.

Ruivangsten (1 mei tot en met 31 juli)
Zoals u in B9 van het FBP (p235-p236) beschrijft kunnen ganzen tijdens de ruiperiode (de maanden mei, juni en juli) drie tot vier weken niet vliegen, doordat ze hun slagpennen vervangen. In deze periode kunnen ganzen relatief eenvoudig, met relatief weinig verstoring bij elkaar gedreven worden richting een vangkraal. Vanuit deze vangkraal worden de ganzen vervolgens in een geprepareerde container geleid waar ze gedood worden met CO_2. Uit onderzoek[39,40] is gebleken dat de ganzen hierbij binnen één minuut bewusteloos raken. In beide onderzoeken is geconcludeerd dat het doden van groepen ruiende ganzen met oplopende CO_2-concentraties vanuit dierenwelzijn acceptabel is, zolang het Richtsnoer Ganzendoden[41] wordt gevolgd. Met relatief weinig inzet kunnen grote aantallen ganzen uit de populatie onttrokken worden, wat het een effectieve methode voor populatiereductie maakt. Ook is het verstorende effect van deze methode beperkt en wordt verwonding van ganzen voorkomen.

Nestbehandeling (jaarrond)
Zoals onder de alternatievenafweging in dit besluit is aangegeven, is nestbehandeling geen goede methode voor populatiereductie, onder andere door de grootte van de populaties en de manier waarop het uitgevoerd wordt. Het leidt niet tot een daadwerkelijke reductie van de aanwas.

In de hoofdstukken A6.1 en B9.5 geeft u aan dat nestbehandeling op kleine overzichtelijke locaties waar alle nesten gevonden kunnen worden wel effectief kan zijn. Zo kan de groei van lokaal beginnende populaties beperkt worden. Dit kan bijvoorbeeld ook nuttig zijn op locaties waar het gebruik van het geweer niet mogelijk is, zoals in de stedelijke omgeving. Ook kan nestbehandeling van toepassing zijn in natuurgebieden, zelfs als daar niet alle nesten gevonden kunnen worden. Nestbehandeling kan de lokale vraatschade door de pullen in natuurgebieden verlagen (tot het moment dat ze vliegvlug worden). Om deze redenen is nestbehandeling wel onderdeel van het gehele pakket aan maatregelen om de ganzenpopulaties te verkleinen.

Middelen
Ingevolge artikel 8.74o, eerste lid, van het Bkl, worden aan een vergunning voorschriften verbonden, die inhouden:
- De middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden;
- De tijd en locatie waarvoor de omgevingsvergunning geldt;
- De soorten vogels of hun nesten, rustplaatsen of eieren, waarvoor de omgevingsvergunning geldt; en
- De wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Middelen toegestaan onder artikel 8.74p, eerste lid, van het Bkl
U wilt bij de uitvoering gebruik maken van de middelen het geweer (kogel en hagel), honden (niet zijnde lange honden), aantoonbaar gefokte haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds en slag-, snij- of steekwapens voor het doden van in nood verkerende, gewonde vogels. Deze middelen zijn op grond van artikel 8.74p, eerste lid, van het Bkl toegestaan voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit, als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, van het Bal. Wij wijzen daarom deze middelen aan, zodat u de genoemde middelen kunt gebruiken voor de uitvoering van deze omgevingsvergunning.

Voor het gebruik van slag-, snij of steekwapens dient een cursus, verzorgd door de FBE, gevolgd te worden alvorens deze middelen bij de uitvoer gebruikt mogen worden. De voorwaarden voor het gebruik van dit middel staan beschreven in artikel 8.74p, vierde lid, van het Bkl. Eén van de voorwaarden is dat het alleen gebruikt mag worden door personen, die aantoonbaar de nodige kennis en vaardigheden bezitten om deze activiteit humaan en doeltreffend te verrichten. Met het volgen van een cursus voor dit middel, kunnen de nodige kennis en vaardigheden behaald worden.

---

[39] Raad voor Dieraangelegenheden. (2012). *Zorgplicht natuurlijk gewogen. Over het welzijn van semi- en nietgehouden dieren* (p. 27).
[40] Wageningen UR Livestock Research. (2010). *Rapport 338a Het doden van wilde ganzen met CO 2 en argon.* http://www.livestockresearch.wur.nl
[41] Raad voor Dieraangelegenheden. (2012). *Zorgplicht natuurlijk gewogen. Over het welzijn van semi- en nietgehouden dieren* (p. 27).

Het gebruik van niet-levende lokvogels, middelen waarmee (elektronisch versterkte) lokgeluiden kunnen worden gemaakt en lokvoer
U heeft een vergunning aangevraagd voor het vangen of doden van ganzen met gebruikmaking van niet-levende lokvogels, een middel waarmee lokgeluiden kunnen worden gemaakt en lokvoer. Op grond van artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder c, d en g, van het Bkl kunnen alleen de aldaar genoemde methoden of installaties voorgeschreven worden ten behoeve van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit, als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, van het Bal. Op grond van artikel 11.40, eerste en tweede lid, aanhef en onder d, van het Bal is het verboden om zonder vergunning een middel waarmee elektronisch versterkte lokgeluiden kunnen worden gemaakt te gebruiken. Op basis van artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit kunnen wij een vergunning verlenen voor het gebruik van dit middel.

U geeft aan dat de effectiviteit van het beheer groter wordt wanneer lokvogels, -middelen en -voer, omdat op deze manier meer ganzen binnen schootsafstand komen. Daarnaast vermindert de kans op verwonding van ganzen als ze dichterbij komen, doordat de trefkans groter wordt. Niet-levende lokvogels, middelen waarmee lokgeluiden kunnen worden gemaakt en lokvoer kunnen hiervoor gebruikt worden. Met deze middelen komen meer ganzen naar de velden waar de uitvoerders aanwezig zijn, waardoor meer ganzen geschoten kunnen worden. Deze middelen maken het dus beter mogelijk om doelgericht de populaties ganzen te beperken, waarbij onnodig lijden beperkt wordt. Wij wijzen daarom deze middelen aan, zodat u deze kunt gebruiken bij de uitvoering van deze omgevingsvergunning. Op grond van artikel 11.40, eerste lid, aanhef en onder a, sub 1, van het Bal mag het lokvoer niet vergiftigd of verdovend zijn.

Het gebruik van het geweer voorzien van een geluiddemper
U heeft een vergunning aangevraagd voor het vangen en doden van ganzen met een geweer dat is voorzien van een geluiddemper. Op grond van artikel 11.40, tweede lid, aanhef onder e, van het Bal is het verboden om zonder vergunning van nature in Nederland in het wild levende vogels te vangen of doden met een geweer dat is voorzien van een geluiddemper. Op grond van artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder e, sub 2°, van het Bkl kan op grond van een voorschrift dit middel worden aangewezen.

U geeft aan dat het gebruik van een geluiddemper in sommige terreinen een vereiste is om beheer uit te kunnen voeren, doordat het de verstoring beperkt. Voorbeelden hiervan zijn natuurgebieden of gebieden aangrenzend aan recreatiegebieden.

U heeft naar ons oordeel duidelijk inzichtelijk gemaakt waarom het gebruik van een geluiddemper in bepaalde situaties nuttig en efficiënt is bij het afschot van ganzen. Met voorschrift 14 staan wij daarom het gebruik van het geweer voorzien van een geluiddemper toe. Hierbij merken wij wellicht ten overvloede op dat er voor het gebruik van een geluiddemper te allen tijde aanvullend een ontheffing van de Wet wapens en munitie noodzakelijk is, afgegeven door Justis. Het is aan de gebruiker van het geweer zelf om deze ontheffing te verkrijgen.

Geweren die niet voldoen aan de eisen gesteld in artikel 11.79 van het Bal
U heeft een vergunning aangevraagd voor het gebruik van het luchtdrukgeweer, dat valt onder geweren die niet voldoen aan de eisen gesteld in artikel 11.79 van het Bal. Op grond van artikel 11.31, tweede en derde lid, van het Bal kan met een voorschrift worden afgeweken van onder meer paragraaf 11.2.8 van het Bal, waaronder artikel 11.79 van het Bal valt.

U geeft aan dat de belangrijkste reden voor het gebruik van het luchtdrukgeweer het geluid van het schot is. Bij het gebruik van een luchtdrukgeweer komt zo goed als geen knal vrij. U geeft aan dat het geluidseffect bij het luchtdrukgeweer, vergelijkbaar is met het gebruik van het geweer dat is voorzien van een geluiddemper. Dit is daarom een geschikt middel dat toepast kan worden in omgevingen waar verstoring zoveel mogelijk beperkt dient te worden. Dit kunnen bijvoorbeeld Natura-2000 gebieden zijn. Daarnaast heeft een luchtdrukgeweer geen terugslag, wat voor een uitvoerder een fijne arbotechnische bijkomstigheid is.

Het luchtdrukgeweer dient, volgens u, een mondingsenergie van minimaal 90 joule te hebben, waarbij gebruik gemaakt moet worden van vervormende projectielen, zoals (hybride) slugs, om een dodelijk schot op een gans te kunnen garanderen. De minimale mondingsenergie is afgeleid van de mondingsenergie van een .22 long rifle, wat een veelgebruikt kogelgeweer is voor ganzenbeheer. De mondingsenergie van dit geweer varieert van 90 tot 160 Joule. Wij zijn het met u eens dat het luchtdrukgeweer een goede toevoeging is aan de middelen voor het uitvoeren van populatiebeheer van ganzen, mits aan de hiervoor genoemde voorwaarden wordt voldaan.

Met voorschrift 11 staan wij het gebruik van het luchtdrukgeweer, met munitie bedoeld voor beheer en schadebestrijding, toe.

Het gebruik van het geweer vanaf één uur voor zonsopgang tot één uur na zonsondergang
U heeft een vergunning aangevraagd voor het gebruik van het geweer vanaf één uur voor zonsopgang tot één uur na zonsondergang. Op grond van artikel 11.83, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal is het verboden het geweer te gebruiken voor zonsopgang en na zonsondergang. Op grond van artikel 11.31, eerste en tweede lid, van het Bal in samenhang gelezen met artikel 8.74q, eerste lid, aanhef onder e, sub 4°, aanhef en onder i, van het Bkl kan op grond van een voorschrift gehandeld worden in afwijking van dit verbod.

U geeft aan dat ganzen voornamelijk met hagel geschoten worden, waardoor relatief korte schootsafstanden vereist zijn. Te grote schootsafstanden verkleinen niet alleen de trefkans, maar leiden ook tot een grotere kans op (niet dodelijke) verwonding van ganzen. Zoals in A6.12 van het FBP is aangegeven, is het van belang dat afschot plaatsvindt op opstijgende of indalende ganzen, wanneer de ganzen over de uitvoerders heen vliegen en daarmee ruim binnen schootsafstand bevinden. Dit vindt vooral plaats in de schemerperiodes, wanneer de ganzen van en naar hun foerageer- of slaapplekken gaan. Het is volgens u daarom belangrijk dat het geweer vanaf een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang gebruikt mag worden.

Uit uw onderbouwing en de informatie in het FBP komt duidelijk naar voren dat het uur voor zonsopgang en het uur na zonsondergang een belangrijke periode is om afschot effectief uit te kunnen voeren en het gebruik in deze periode derhalve noodzakelijk is. Met voorschrift 10 staan wij daarom het gebruik van het geweer vanaf een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang toe.

Gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi
U heeft een vergunning aangevraagd voor het gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi. Op grond van artikel 11.83, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bal is het verboden om het geweer te gebruiken binnen de afpalingskring van een eendenkooi. Op grond van artikel 11.31, eerste en tweede lid, van het Bal in samenhang gelezen met artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder e, sub 4°, aanhef en onder iii, van het Bkl kan op grond van een voorschrift gehandeld worden in afwijking met dit verbod.

U geeft aan dat in Noord-Holland een aantal agrarische percelen binnen de afpalingskring van een eendenkooi zijn gelegen. Het niet mogen uitvoeren op deze percelen leidt tot kleine rustgebieden op deze percelen, waar ganzen zich zullen concentreren. Hierdoor zullen binnen de afpalingskring ook nieuwe broed- en foerageergebieden ontstaan en kan daarnaast de foerageerdruk op die percelen en de naastgelegen percelen toenemen. Wij zijn het met u eens dat het gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi nodig kan zijn voor het effectief verjagen met ondersteunend afschot van ganzen en staan dit daarom met voorschrift 13 toe.

Van deze mogelijkheid kan alleen gebruik gemaakt worden vanaf het moment dat u hiervoor in het bezit bent van een gedagtekende toestemming van de kooiker van de betreffende eendenkooi. De kooiker kan in de toestemming aanvullende voorwaarden opnemen. Het is aan de uitvoerder en de kooiker gezamenlijk, om de uitvoering zo te doen plaatsvinden dat het belang van de eendenkooi wordt gehandhaafd.

Het gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van geregistreerde eendenkooien ter bestrijding van (andere) soorten op grond van andere vergunningen of op grond van (toekomstige) provinciale of landelijke vrijstellingen, valt niet onder reikwijdte van deze vergunning.

Aanvullende methoden voor door de FBE aangestuurde uitvoerders
U heeft aanvullende methoden aangevraagd voor uitvoerders die onder directe aansturing van de FBE staan. U geeft aan dat deze uitvoerders aanvullende mogelijkheden moeten hebben om tot een effectieve uitvoer van populatiebeheer te komen. Het gaat hierbij om de middelen en methoden voor het uitvoeren van ruivangsten en om het betreden van gronden zonder grondgebruikersverklaring. Deze uitvoerders worden door de FBE geselecteerd op uitvoeringsvaardigheden, verantwoorde uitvoering en communicatieve vaardigheden en op deze eigenschappen verder opgeleid. Zo krijgen zij bijvoorbeeld jaarlijks een training ten behoeve van hun schietvaardigheid en worden zij getoetst op naleving van de veiligheidsaspecten.

Methoden en installaties voor het uitvoeren van ruivangsten
U heeft een vergunning aangevraagd voor het vangen of doden van ganzen met gebruikmaking van de methoden en installaties voor het uitvoeren van ruivangsten (artikel 8.74q, eerste lid, aanhef en onder a en b, van het Bkl). Het gebruik van middelen die krachtens de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden zijn toegelaten of vrijgesteld voor het doden van ganzen is op grond van artikel 11.40, eerste lid en tweede lid, aanhef en onder c, van het Bal zonder omgevingsvergunning voor flora- en fauna activiteiten verboden. Op basis van artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Ob kunnen wij een vergunning verlenen voor de uitvoering van ruivangsten met het gebruik van deze methode, installaties en bijbehorende middelen.

Ruivangsten worden uitgevoerd in de ruiperiode (mei tot en met juli), wanneer ganzen drie tot vier weken niet kunnen vliegen. Ganzen kunnen in deze periode relatief eenvoudig, met relatief weinig verstoring gevangen worden door ze rustig te voet of met boten bijeen te drijven en richting een vangkraal te drijven. Vanuit deze vangkraal worden de ganzen in een geprepareerde container geleid en vervolgens gedood met CO_2. Met ruivangsten kan er met relatief weinig inzet een hoog aantal ganzen uit de populatie onttrokken worden, wat het een effectieve methode van populatiereductie maakt. Daarnaast is het verstorende effect van deze methode beperkt en wordt (niet-dodelijke) verwonding van ganzen voorkomen.

Op grond van artikel 8.74q, eerste lid, onder a en b, van het Bkl zijn deze methoden en installaties toegestaan voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit, als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, en artikel 11.40, eerste en tweede lid, van het Bal. Wij wijzen daarom de methoden en installaties voor het uitvoeren van ruivangsten aan voor de uitvoering van deze omgevingsvergunning.

Zonder grondgebruikersverklaring toegang hebben tot gronden
Voor de door de FBE aangestuurde uitvoerders vraagt u ook toestemming om zonder grondgebruikersverklaring gronden te betreden voor het uitvoeren van ruivangsten en afschot. Op grond van artikel 10.29, eerste lid, van de Omgevingswet kunnen wij besluiten dat de personen of de groepen van personen, die ter uitvoerig van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit om de omvang te beperken van de populatie van dieren, toegang hebben tot de gronden waar de dieren aanwezig zijn.

U geeft aan dat u mogelijkerwijs voorafgaand aan de uitvoering van ruivangsten of afschot contact probeert te zoeken met alle relevante grondgebruikers. Echter is bijvoorbeeld in natuurgebieden, waar ook uitgevoerd zal worden, vaak sprake van een lappendeken van grondeigenaren, waarbij er geregeld kleine stukjes grond aan particulieren toebehoren. Het kan hierdoor volgens u incidenteel voorkomen dat een kleine particuliere grondgebruiker en/of -eigenaar niet tijdig op de hoogte is gebracht, of dat een groep ganzen onverwacht uitwijkt naar een perceel waarvoor geen grondgebruikersverklaring is gevraagd, waardoor ad-hoc ingegrepen moet worden. Hiervoor is het volgens u van belang dat gedurende de uitvoer de uitvoerders ook zonder toestemming kunnen acteren. Immers is het verkrijgen van toestemming op het moment van uitvoeren tijd technisch niet haalbaar. Daarnaast kan het voorkomen dat een grondeigenaar uit principiële overwegingen tegen het doden van ganzen is en daarom geen grondgebruikersverklaring wil afgeven. U geeft aan dat het maatschappelijk belang om de ganzenschade te beperken op dit moment dermate groot is, dat het niet tegengehouden mag worden door de principiële overwegingen van een individuele grondgebruiker.

Wij kunnen ons vinden in de door u aangeleverde onderbouwing. Niet in alle gebieden waar uitgevoerd zal worden is het mogelijk om in en rondom elk leefgebied, laat staan provincie dekkend, de benodigde grondgebruikersverklaringen van alle verschillende betrokken grondgebruikers (en de door u nodig geachte machtigingen van jachthouders) vooraf te regelen. Wij besluiten daarom dat de door de FBE aangestuurde uitvoerders toegang hebben tot de gronden.

Toekomstige aanvullende maatregelen voor gecoördineerd beheer
Aanvullend op de hiervoor genoemde maatregelen voor door de FBE aangestuurde uitvoerders zijn er voorbereidingen gaande om het gecoördineerd beheer verder te ontwikkelen. Als onderdeel hiervan wordt gekeken naar aanvullende methoden, zoals het uitvoeren op velden die niet voldoen aan de in de wet gestelde eisen voor een jachtveld (velden kleiner dan 40 hectare) en op velden gelegen binnen de bebouwingscontour jacht en de daaraan grenzende terreinen.

Zorgplicht
Gebruikers van deze omgevingsvergunning dienen altijd rekening te houden met de zorgplichtsartikelen en met name artikel 11.28 van het Bal: "*Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt*".

E. Wettelijk kader

Wij hebben de aanvraag voor een activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder g van de Omgevingswet behandeld volgens Paragraaf 16.5.2 van de Omgevingswet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Flora- en fauna-activiteit
Soorten van de Vogelrichtlijn
U heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de grauwe gans en de grote Canadese gans. Dit zijn soorten als bedoeld in artikel 1 van de Europese Vogelrichtlijn. Het is daarom verboden deze soorten opzettelijk te doden of vangen, de nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen, de nesten weg te nemen en de eieren te rapen of onder je te houden. Daarnaast is het verboden de vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Voor deze soorten is het op grond van artikel 8.74j, eerste lid van het Bkl alleen mogelijk een omgevingsvergunning af te geven als er geen andere bevredigende oplossing voor de activiteit bestaat, de activiteit nodig is op grond van een in de wet genoemd belang en de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van deze soort.

Niet-inheemse soorten
U wilt daarnaast uit kunnen voeren op de kleinste Canadese gans, de Indische gans en verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen. De kleinste Canadese gans en de Indische gans komen niet van nature in Nederland voor en zijn daarom exoten. Verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen zijn soorten die ofwel afstammen van gehouden ganzen of het resultaat zijn van reproductie tussen twee verschillende ganzensoorten. Ze vallen daarom niet onder van nature in Nederland voorkomende vogelsoorten. De kleinste Canadese gans, de Indische gans en verwilderde gedomesticeerde en hybride ganzen in al hun verschijningsvormen vallen daarom niet onder de bescherming van artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Wel vallen ze onder de bescherming van artikel 11.28 van het Bal, waarin alles gedaan moet worden wat redelijkerwijs van iemand kan worden verwacht om het onnodig lijden van dieren te kunnen voorkomen. Daarom stellen wij voorwaarden aan (de wijze waarop) de bij dit besluit toegestane middelen die gebruikt mogen worden om deze ganzensoorten te doden.

Bevoegd gezag
Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland zijn het bevoegd gezag ten aanzien van een aanvraag van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is gemandateerd om namens Gedeputeerde Staten een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te verlenen.

Ontvankelijkheid aanvraag
De ontvankelijkheid van de aanvraag is getoetst aan de aanvraagvereisten (artikel 16.55 van de Omgevingswet en artikel 7.3 en 7.4 van de Omgevingsregeling). Daarnaast is de flora- en fauna-activiteit getoetst aan de vereisten in afdeling 7.2.8a.2 e.v. van de Omgevingsregeling. De aanvraag voldoet aan de eisen en is ontvankelijk.

F. Overige wet- en regelgeving

Een initiatiefnemer heeft de verantwoordelijkheid te voldoen aan de geldende voorschriften voor alle aangewezen activiteiten onder zijn beheer. Ook bestaat de ruimte om zelf te bepalen wanneer activiteiten worden aangevraagd. Hetgeen wat niet is aangevraagd kan niet (integraal) worden beoordeeld of onderdeel zijn van een omgevingsvergunning.

Wet wapens en munitie
Wellicht ten overvloede merken wij op dat het gebruik van het geweer ook is gebonden aan de bepalingen in de Wet wapens en munitie. Uit dien hoofde gelden er regels over het dragen, vervoeren en opbergen van het wapen. De regels van de Wet wapens en munitie kunnen verschillen al naar gelang de categorie waartoe het wapen behoort. Onder meer de toezichthouders en opsporingsambtenaren van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord houden hierop toezicht.

G. Procedure

Bij het totstandkomen van ons besluit is een reeks procedurele stappen gevolgd. De belangrijkste elementen in de procedure van deze beschikking zijn:

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft participatie plaatsgevonden.

Het participatieproces staat beschreven in deel D van het FBP. Het proces begon met verschillende schrijfrondes voor de delen B en C van het FBP (hoofdstuk D1 van het FBP). De hoofdstukken waren eveneens in verschillende schrijfrondes (ronde 1: hoofdstukken 1, 3, 4, en 5 en deel C; ronde 2: hoofstukken 6, 7, en 8; ronde 3: hoofdstukken 2, 9 en 10) voorgelegd aan een klankbordgroep, bestaande uit beleidsmakers en -uitvoerders uit de vijf provincies (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland en Zeeland). Na het verwerken van deze reacties werden de hoofdstukken per schrijfronde via ganzenplan.nl gedeeld met andere belanghebbende partijen, zoals faunabeheerders, schadebestrijders, jagers, boswachters, agrariërs en dieren- en natuurorganisaties (hoofdstuk D4 van het FBP). Op basis van de verschillende reacties zijn teksten aangevuld, verbeterd en verduidelijkt. Voor iedere schrijfronde werd een kort verslag op ganzenplan.nl geplaatst, waarin in hoofdlijnen verantwoord en uitgelegd werd wat er met de verschillende reacties is gedaan.

Op 6 juni 2024 hebben de gedeputeerde van de provincies Utrecht, Zuid-Holland, Noord-Holland, Flevoland en Zeeland en de voorzitters van de vijf deelnemende FBE's het eerste deel (deel B, de gegevensbasis) van het FBP en de uitgangspunten onderschreven. Op 7 juni 2024 hebben ook de afgevaardigden van de besturen van de FBE's hun instemming uitgesproken op zowel de gegevensbasis als de uitgangspunten.

Hierna is gestart met het ontwikkelen van het maatregelenpakket. Bij het opstellen van dit deel hebben gesprekken plaatsgevonden met de belangrijkste partijen voor de uitvoer: grondgebruikers agrarisch, grondgebruikers natuur, faunabeheerders/ schadebestrijders/jagers, dierenwelzijn, Federatie Particulier Grondbezit en met gemeenten en waterschappen. Tijdens die 'belangentafels' werd verkend, gelet op de gegevensbasis, welke maatregelen meer of minder passend zijn, en waarom en wat nodig is om de hoogte van de schade terug te brengen. De inbreng van deze partijen heeft geholpen om binnen de wettelijke kaders en de uitgangspunten afwegingen te maken bij het samenstellen van het concept-maatregelenpakket.

Nadat het concept-FBP (het maatregelenpakket, de gegevensbasis en de bijlagen) afgrond was, hebben de besturen van de vijf samenwerkende FBE's op 4 oktober 2024 een besluit genomen over de vervolgstappen. De FBE's Flevoland, Noord-Holland en Zeeland hebben het concept-FBP op 14 oktober 2024 aan hun WBE's aangeboden voor formele consultatie (hoofdstuk D3 van het FBP). Tegelijkertijd werd het concept-IFBP gepubliceerd op www.ganzenplan.nl, waar belanghebbenden wederom in de gelegenheid werden gesteld daarop te reageren, net als in de eerdere schrijfrondes. De FBE's Utrecht en Zuid-Holland hebben in vervolg op het bestuurdersoverleg van 4 oktober 2024 gekozen voor een eigen traject en eigen tempo, nu hun vingerende ontheffingen en vergunningen een langere periode geldig zijn, in vergelijking met de ontheffingen en vergunningen in de provincie Noord-Holland. Zij zullen in dat traject zelf een informele consultatie voor hun achterban organiseren.

Ook heeft een ecologische review van het concept-FBP plaatsgevonden (hoofdstuk D2 van het FBP), op basis waarvan teksten wederom zijn aangevuld, verbeterd en verduidelijkt. De ecologische review is uitgevoerd door Sovon.

Ontvangst

De aanvraag is ontvangen op 24 februari 2025. Per ommegaande is hiervan een ontvangstbevestiging verzonden. Ook is op 27 februari 2025 een procedurebrief opgesteld en aan de initiatiefnemer gezonden.

Ontvankelijkheid, aanvullingen en opschorting

De ontvankelijkheid van de aanvraag is beoordeeld. Daarnaast is de aanvraag op ons verzoek op 4 maart, 8 april, 21 en 25 augustus 2025 aangevuld.

H. Kennisgeving
Van dit besluit wordt kennisgegeven op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Heeft u nog vragen?
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord via 088 10 21 300. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde staten van Noord-Holland,
namens dezen,

[redacted]

Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Rechtsbescherming
U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.
Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.
Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.